

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การนำโปรแกรม IDEA มาใช้เพื่อตรวจสอบบัญชีในกิจการที่
บันทึกบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์

ชื่อผู้เขียน นายกานุมาศ แสงประเสริฐ

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง เจริญศรี ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิณี สารรัตน์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา เลหาะวิสุทธิ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาการนำโปรแกรม IDEA มาใช้เพื่อตรวจสอบบัญชีในกิจการที่บันทึกด้วยคอมพิวเตอร์ มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาโปรแกรม IDEA ถึงรายละเอียดและการใช้งานต่าง ๆ ของโปรแกรม พร้อมทั้งทำการสรุปข้อดีและปัญหาในการใช้โปรแกรม เพื่อให้ผู้สอบบัญชีและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงการใช้งาน ข้อดีและปัญหาของการใช้โปรแกรม วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาการใช้คำสั่งที่สำคัญต่าง ๆ ของโปรแกรม และใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามประกอบการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรม IDEA เป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสิทธิภาพงานตรวจสอบภายในและการสอบบัญชี โดยเฉพาะงานตรวจสอบด้านคอมพิวเตอร์ ทำได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น โดยความสามารถพื้นฐานที่ตรงกับความต้องการของผู้ตรวจสอบมีดังนี้ การดึงข้อมูลต่าง ๆ จากระบบงาน โปรแกรม IDEA สามารถที่จะดึงข้อมูลจากแฟ้มข้อมูลได้หลายรูปแบบ ได้แก่ ASCII, EBCDIC, Lotus, dBase, MS Access, SAP, AS 400, DIF, UNIX เป็นต้น ส่วนการจัดการข้อมูล โปรแกรม IDEA สามารถแยกกลุ่มข้อมูลตามเงื่อนไขที่ต้องการตรวจสอบโดยใช้สมการ ซึ่งใช้เงื่อนไขทางคณิตศาสตร์ การใช้ฟังก์ชันทางคอมพิวเตอร์และการกำหนดข้อมูลที่ต้องการสร้างเงื่อนไขได้อย่างง่ายดาย การจัดทำดัชนีข้อมูลหรือการเรียงลำดับข้อมูลหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูล

โดยใช้ความสามารถของข้อมูลจำลองเช่น ข้อมูลของวันที่ต้องการคำนวณเป็นจำนวนเดือน เมื่อเทียบกับวันที่ทำการตัดยอด ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล โปรแกรม IDEA สามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดอันดับภาคชั้นข้อมูล การจัดทำยอดรวมในแต่ละหมวด การทำการเปรียบเทียบเพิ่มข้อมูล 2 แห่งว่ามีค่าแตกต่างกันในจุดใดบ้าง การวิเคราะห์ข้อมูลบันทึกซ้ำในเพิ่มข้อมูลเดียวกัน และการแยกบัญชีลูกหนี้รายวัน ส่วนการเลือกตัวอย่าง โปรแกรม IDEA สามารถที่จะเลือกตัวอย่างแบบสุ่มโดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นและค่าความแปรปรวนทางสถิติให้กับข้อมูล การเลือกตัวอย่างแบบมีแบบแผน การเลือกตัวอย่างแบบใช้จัดชั้น ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างตกในทุกอันดับภาคชั้น การเลือกตัวอย่างโดยกำหนดค่าทางการเงินและมีเครื่องมือคำนวณค่าทางสถิติ เพื่อกำหนดขอบเขตการเลือกตัวอย่างให้ด้วย ในการจัดทำรายงาน โปรแกรม IDEA สามารถจัดทำรายงานการตรวจสอบออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้ตรวจสอบต้องการได้หรือทำการจัดเก็บผลการตรวจสอบไว้ในเพิ่มข้อมูลเพื่อสะดวกในการตรวจทานหรือจัดเก็บ

โปรแกรม IDEA นั้นสามารถช่วยให้ผู้ตรวจสอบบัญชีใช้เวลาในการทำงานน้อยลงและเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบให้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเสนอทางเลือกใหม่ในการตรวจสอบให้กับลูกค้าหรือผู้บริหารด้วยและเป็นการพัฒนารูปแบบการตรวจสอบบัญชีในเมืองไทยให้มีความทันสมัยและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

Independent Study Title	The Application of IDEA Software in Auditing the Companies Using Computer for Their Bookkeeping	
Author	Mr. Phanumas Sangprasert	
Master of Accounting		
Examining Committee	Asst. Prof. Boonruang Chareonsri	Chairman
	Asst. Prof. Soottinee Sararat	Member
	Asst. Prof. Suvanna Laohavisudhi	Member

ABSTRACT

The objective of this study, "The Application of IDEA Software in Auditing the Companies and Utilization of Computer for their Bookkeeping", are learning in detail for better understanding of this program and how to use it effectively. Then, clarifying the results of using this program which should be done for the concerning people to know whether this program is appropriate for them or not. The means of this study is the way of studying about the using the affirmative words in program and too using the data from questionnaire.

From the results, the IDEA program, which is developed by the Accountant Association of Canada, is the tool that can really help to increase the ability of checking the detail, auditing, and especially the computer's examining because it has got the standard skills which are suitable for the auditors needs. This program is able to draw the various data from file such as ASCII, EBCDIC, Lotus, dBase, MS Access, SAP, AS 400, DIF, UNIX. The IDEA program can also help to manage the data by distinguishing the data groups with the one Formulate function, Computer's function, Field, Indices, Sorting, Manipulation, and Virtual field. In the case of Data Analysis, this program is able to make the Field Stratification, Field Summarization, File Comparison, Duplicate Key Detection, and Aging. Next, this program can make the sampling by defining amount of Sampling of Sample of the Sampling by defining level of the confidential and

variance of data, Systematic Sampling, Stratification Sampling, Monetary Unit Sampling. And the last result is Reporting, that this program can help to do a report in several forms in accordance with the auditors' needs.

The IDEA program is able to reduce the working hours and increase the quality of data checking. It does not only have the multiple choices of checking for the customers, but it is also able upgrade the style of examining Accounting in Thailand and become more worldwide.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University